

af lignende Art. Det er Meningen, at Dyrtidshjælpen skal udbetales en Gang for alle og saa hurtigt som muligt, men der er ikke sat noget Tidspunkt, hvorpaa den skal udbetales. Man tror, det er praktisk bedre, at man gennem Administrationerne faar fra Finansministeriet den Underretning, man skal have, og saa udbetaler Dyrtidshjælpen, saa hurtigt det kan ske.

Dette er altsaa Lovforslagets Indhold. Jeg kan ikke tro, det vil være nødvendigt at sige overmaade meget til dets Begrundelse. Alle ærede Medlemmer kender de Andragender, der er tilstillede Regering og Rigsdag, og det forekommer mig ogsaa, at man fra alle Sider har været enig om, at en Hjælp maatte og burde der ydes. At Dyrtiden har virket trykkende paa alle, er klart, men at den har virket mest tyngende paa dem med den lille Indtægt, er endnu mere klart, idet det, hvor der bruges alt, hvad der overhovedet haves i Indtægt, er vanskeligt baade i tidligere Aar at spare og ogsaa i det indværende Aar at spare det op, som det forøgede Forbrug kræver. Jeg vil nævne nogle Tal for en Familie, saadan som man plejer at tage den ved lignende statistiske Opførelser, f. Eks. med en Indtægt af imellem 1,200 og 1,600 Kr. Tager man saa Priserne paa de mindst undværlige Ting, Fødevarer og Brændsel, deri indbefattet Belysning, vil med Priserne i Juli Maaned 1915, sammenlignet med Juli 1914, der kræves til Dækning af et Aars Forbrug et Beløb, som er 30 pCt. højere. Med Hensyn til Vask og Beklædning vil der komme ca. 10 pCt. paa. Selv om man saa regner med, at alle de andre Udgifter, saasom Skat, Husleje, Forsikring Foreningskontingent, Udgifter til Aviser, Bøger, Undervisning og alt andet, er lige, vil alligevel Forøgelsen paa en saadan Families Budget være 16,4 pCt. For en Familie, der er noget bedre stillet, med 2,000 Kr. eller lidt derover i Indtægt, bliver det 15,1 pCt. Prisforhøjelsen er gaaet jævnt frem i Krigsaaret fra den 1. August til 31. Juli, i Begyndelsen med omtrent 7 pCt., i December var det oppe paa 8 pCt. o. s. v. op til de 15—16 pCt. nu. Det vil sige, at Gennemsnittet bliver 10 pCt. En Familie som den nævnte maa paa sit Aarsbudget regne med en større Udgift af 10 pCt. end tidligere, og det er de 10 pCt., som Lovforslaget i og for sig drejer sig om. Eller med andre Ord, en Familie med 1,500 Kr. i Indtægt vil i Krigsaaret have havt Trang til 150 Kr. mere og maa altsaa skaffe dem til Veje enten ved, hvad der er opsparet —

og der er ikke overmaade megen Sandsynlighed for, at der er opsparet noget — eller ved Laan og Gæld eller ogsaa ved at slaa af paa sit Forbrug, hvilket med en Indtægt af 1,500 Kr. vil være overmaade vanskeligt for ikke at sige umuligt.

Saaledes forholder det sig altsaa med de Personers Budgetter, som der her er Tale om at hjælpe. Alligevel maa jeg sige, at Regeringen har haft stor Betænkelighed ved at gaa med til dette Lovforslag, Betænkelighed, der skriver sig fra, at det er en meget stor Sum, det her drejer sig om. Skønt det for den enkelte ikke drejer sig om et saa overordentlig stort Beløb, selv om det er et baade rimeligt og forsvarligt Beløb i Forhold til Indtægten, er det dog for Staten en meget stor Sum. Udgiften er anslaaet til 3,675,000 Kr., altsaa op mod $3\frac{3}{4}$ Million, hvoraf 1,350,000 Kr. falder paa Statsbanerne. Beløbet er altsaa overmaade stort, og det kan have sin Interesse at se nogle Tal til Forklaring af, hvorfor det bliver saa stort.

Jeg har søgt at gøre op, hvad Stats-husholdningens Udgifter er, naar man ikke alene tager Hensyn til Udgifterne paa Finanslovens §§ 7—25, men ogsaa naar man medregner den nødvendige Udgift, som opføres paa Indtægtsparagraffer under Statsvirksomhederne. Thi der er der jo en stadig Udgift for Statskassen, i alt Fald flyder der fra Statskassen Penge ud til de Folk, der lønnes gennem Statsvirksomhederne. Man kommer da til det Resultat, at medens Statens Udgifter i Almindelighed kan regnes til 125 Mill. Kr. om Aaret, vil man derved naa nær op til de 200 Mill. Kr. som det Beløb, Staten giver ud af sin Kasse, direkte eller indirekte, hvad man nu vil kalde det. Heraf vil Lønningerne efter den Beregning, jeg har anstillet, være omtrent 50 Mill. Kr., og saa regner jeg kun med de direkte Lønninger, derimod ikke med alt, hvad der for øvrigt gaar til Personer, og som andrager overmaade store Beløb. Jeg regner altsaa ikke med saadanne Beløb som dem, der gaar til Honorarer, Understøttelser, Pensioner, Diæter — f. Eks. Rigsdagens —, Understøttelser ifølge sociale Love, Alderdomsunderstøttelse og Hjælp til Uddannelse, heller ikke værnepligtiges Lønninger eller særlige Anstalters Lønninger, f. Eks. Statsanstaltens for Livsforsikring, eller det kgl. Teaters — eller Provision til Lotterikollektører, Skatteoppebørselsudgifter, Hædersgaver o. lign. Med alt dette vilde man naa op til, at der i Pengebidrag til Personer udbetales en 80—90 Mill. Kr. Det er nær op imod Halvdelen af Statens